

SATASOTE

Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hanke

Tilannekatsaus

Satasoten aamukahvit 11.6.2021

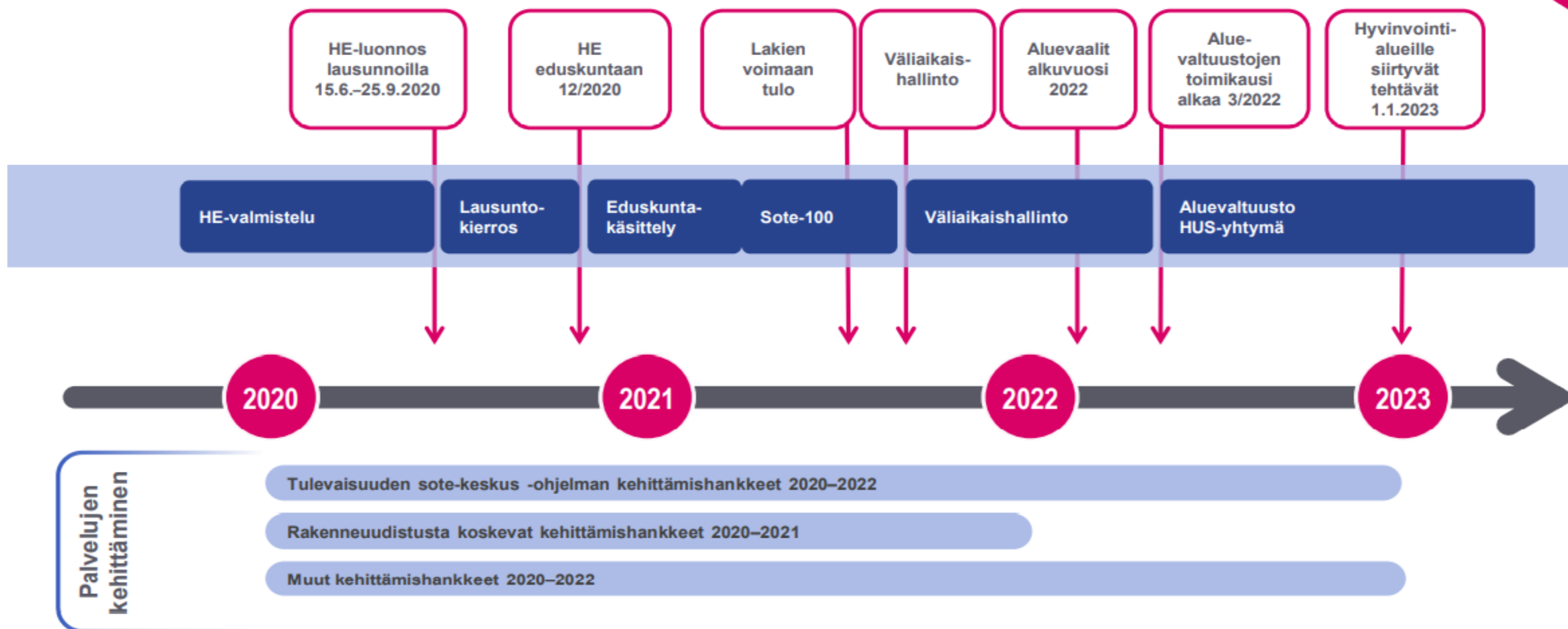
Anna Jaatinen, hankejohtaja, anna.jaatinen@satakunta.fi

Sote-uudistuksen painopisteet

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

Satasoten organisointi

Satasoten ohjausryhmä johtaa ja ohjaa sote-uudistamista Satakunnassa.

Satasoten johtoryhmä vastata valmistelun operatiivisesta johtamisesta sekä ohjausryhmän päätösten valmistelusta.

Palvelurakenneryhmän valmistelee sisältö- ja rakenneasiat johtoryhmän käsittelyyn ja tekee päätöksiä laajasti kuntien ja sote-kuntayhtymien ammattilaisten yhteistyönä.

Ohjausryhmä

Johtoryhmä

Palvelurakenneryhmä

- 14 osahanketta
- lähes 60 toimenpidettä
- noin 30 vastuuhenkilöä

Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hanke

Hankejohtaja Anna Jaatinen

Satakunnan rakenneuudistuksen kehittämishanke

Hankejohtaja Anneli Lehtimäki

Oma hyvinvointi -osa-alue

Kotiin annettavat palvelut -osa-alue

Lapset ja nuoret -osa-alue

Monialainen tiimityö -osa-alue

Tuki ja ohjaus kunnille ja kuntayhtymille, jotka kuitenkin itse päättävät mitä toimenpiteitä tehdään

Osa-alue 1: Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio

- Hankehallinto
- Maakunnallisen sote-palvelujen järjestäjä ja tuottajaroolien valmistelu
- Sote-palveluiden ja kuntien välinen yhteistyö
- Alueiden välinen yhteistyö

Osa-alue 2: Johtaminen ja ohjauksen kehittäminen

- Tiedolla johtaminen
- Palvelujen ohjaus ja valvonta
- Monitieteinen TKIO
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Maakunnalliset yhteistyörakenteet sidosryhmäyhteistyössä

Osa-alue 3: Toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla

- Digitaalisten asiakkaan palveluketjuja tukevien palveluiden käyttöönotto
- Kanta.fi -palvelut ja kirjaamisen kehittäminen
- Sote ammattilaisten kokemustiedon raportointikäytännöt
- Asiakas ja potilastietojärjestelmien konsolidointi ja hankinnan valmistelu
- Maakunnan tilannekeskus, Akuutti kotikeskus ja Combilanssi

Monialainen tiimityö

- Sote-keskuksen tiimimalli: Satakunnan toimintatapa
 - Oikea-aikainen, vaikuttava apu, palvelun jatkuvuuden turvaaminen
 - Kriittiset asiat: Yksi ammattilainen vastaa, hoito alkaa heti, asiakaslähtöinen tuki
 - Aito monialaisuus
 - Digitaalisten välineiden tehokas käyttö
- Päihde- ja mielenterveystyön osaamisen lisääminen ja integrointi sote-keskuksen malliin
 - Mielenterveyden ensiapu 1 ja 2
 - Vaikuttavien menetelmien koulutus ja juurrutus: Puheeksi otto, Mini-interventio, Toipumisorientaatio, HOT
- Koordinaattori Anna Jaatinen
anna.jaatinen@satakunta.fi

Käytännössä

- Sote-keskusten yhteiset kehittämiskokoukset 2/21, 4/21, 5/21
 - Yhteiset tavoitteet, käynnissä oleva kehittäminen, vertaiskehittäminen
 - Kansallinen ohjaus; THL
- Sisältötyöpajat
 - Mitä voidaan hoitaa etänä?
 - Asiakaslähtöinen terveys- ja hoitosuunnitelma
 - *Tiimissä toimiminen, konsultaatiot, työnjako*
 - *Lääketieteellisen relevanssin ja vaikuttavuuden parantaminen*
- Kuntien toiminnan kehittäminen käynnissä
- Syksyllä maakunnallinen valmennus terveyshyötytiimien ammattilaisille
- Päihde- ja mielenterveystyön osaaminen
 - Kuntien koulutuskokonaisuuksia menossa
 - Kytkeminen sote-keskuksen tiimimalliin
- Yhteistyö työkyky-ohjelman sekä mielenterveys-strategian hankkeiden kanssa

Lasten ja nuorten hyvinvointi

- Perhekeskusmalli käytössä koko Satakunnassa
 - THL kriteerit, monialainen työ
 - Paikalliset kehittämiskohteet, verkostomainen työskentelytapa
 - Vaikuttavien menetelmien kouluttamien ja juurruttaminen esim. Lapset puheeksi, Ihmeelliset vuodet, Voimaperheet
- Sivistys-sote-yhteistyön ylläpito ja tiivistäminen
- Nuorten psykososiaalinen tuki
 - IPC-menetelmäohjaus, koulutetaan ja juurrutetaan perustasolla
 - Lyhytterapiakoulutus
- Koordinaattori **Johanna Santanen**
johanna.santanen@porinperusturva.fi

Käytännössä

- Perhekeskusverkosto joka toinen kuukausi
 - Alustukset ja vertaisoppiminen
 - Alueellinen perhekeskuspäivä 24.5.2021
- Kohtaamispaikkatoiminta laajenemassa
- Nuorten psykososiaalisen tuen verkosto aloittanut
- Lape-yhteistyöryhmä; joka toinen kuukausi
- Vanhemmuuden tuki; yhteistyö Oma hyvinvointi -osahankkeen kanssa. Järjestöistä myös Icehearts liittyi mukaan.
- Sähköinen perhekeskus; Osallistumisen suunnittelu ja yhteistyö Rakenneuudistuksen kanssa
- Yhteistyö
 - Lastensuojelun erillishankkeen TOP, OT-keskuspilotti
 - Suun terveyden huolto
 - Erikoistason ja perustason välillä
- Syksyllä: Vamy-info, varhaiskasvatukseen jalkautuminen

Oma hyvinvointi

- Ehkäisevä päihdetyö
 - Maakunnallisen koordinaation turvaaminen hankkeen jälkeen
 - Varhaisen puuttumisen toimintamallien juurrutus: Valomerkki, alkoholinkäytön puheeksi otto, mini-interventio
- Ehkäisevä mielenterveystyö
 - Jalkautuva ja etsivä työ, matalan kynnyksen kohtaamispaikat
- Elintapaohjaus
 - Vaikuttavien menetelmien ja toimintamallien valinta ja juurrutus
- Vanhemmuuden tuki
- Maakunnallinen Ankkuri-toiminta
- Osallisuus, vertaistuki, kokemusasiantuntijat

- Koordinaattori **Tellu Rosenqvist**
tellu.rosenqvist@porinperusturva.fi

Käytännössä

- Satakunnan ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön yhdyshenkilöverkosto
 - Kokoontunut 3 kertaa
 - Alkukartoituskysely kunnille nuorten alkoholinkäytöstä ja varhaisesta puuttumisesta → 5/2021
 - Älä välitä -somekampanja keväällä 2021 (koulujen päättyessä)
 - Virtuaalinen päihdeputki kuntien käyttöön osaksi päihdekasvatusta
 - Satakunnan päihdetilannekysely 2021 (ed. 2019)
- Hyte-valmentajayhdyshenkilöverkosto
 - Kokoontunut 2 kertaa
 - Verkoston aktivointi
 - Yhteistyö → Satakunnan sydämpiiri, Liiku ry, Oma olo -palvelu (rakenneuudistushanke), Satakulttuurin -hanke
- Vanhemmuuden tuki
 - Kumppanuussopimus MLL
 - Vaikuttavien menetelmien kartoitus ja juurruttamisen tuki
- Kokemusasiantuntijapankki
- Ankkuri-pilotin valmistelu
 - Suunnitelma toiminnan laajentamisesta; resursointi
 - STM:n kanssa alustava neuvottelu käyty
 - Ankkuritiimien tapaamiset & Yhteistyöfoorumit kunnille
 - Syksyllä käytännön valmistelu, yhteistyö kouluihin ja kuntien sote-toimijoihin

Kotiin vietävät palvelut

- Kotikuntoutus
 - Oma malli Satakuntaan
- Kotihoito 24/7
- Kotihoidon muu kehittäminen
 - Omaishoidon prosessimalli, perhehoidon kehittäminen
 - Sosiaalityö, päihde- ja mielenterveystyö, hammashoito, akuuttihoito
 - Etähoito
- Kotisairaaloiden ja kotihoidon/hoito- ja palveluyksiköiden palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittäminen
- Koordinaattori **Sari Grönfors**
sari.gronfors@porinperusturva.fi

Käytännössä mm.

1. Kotikuntoutus-Kotihoito-yhteistyö

- Kuntoutuksen päälliköt-yhteistyöryhmä; vertaiskehittäminen
- Kehittämisen tukea
- Etäkuntoutus-pilotti Huittisten kanssa

2. Kotisairaala-Kotihoito-yhteistyö

- Kotisairaalan osastonhoitajat-yhteistyöryhmä; vertaiskehittäminen
- 19.5. Laaja Työryhmä: Kotihoito-Kotisairaala
- Etävastaanotto-pilotti, Posan kanssa, mahd. Petu myös
- Näyttöön perustuva kehittäminen; 2 YAMK-työtä

3. Omaishoidon-työryhmä

- Tulossa maakunnallinen työryhmä

Lisäksi:

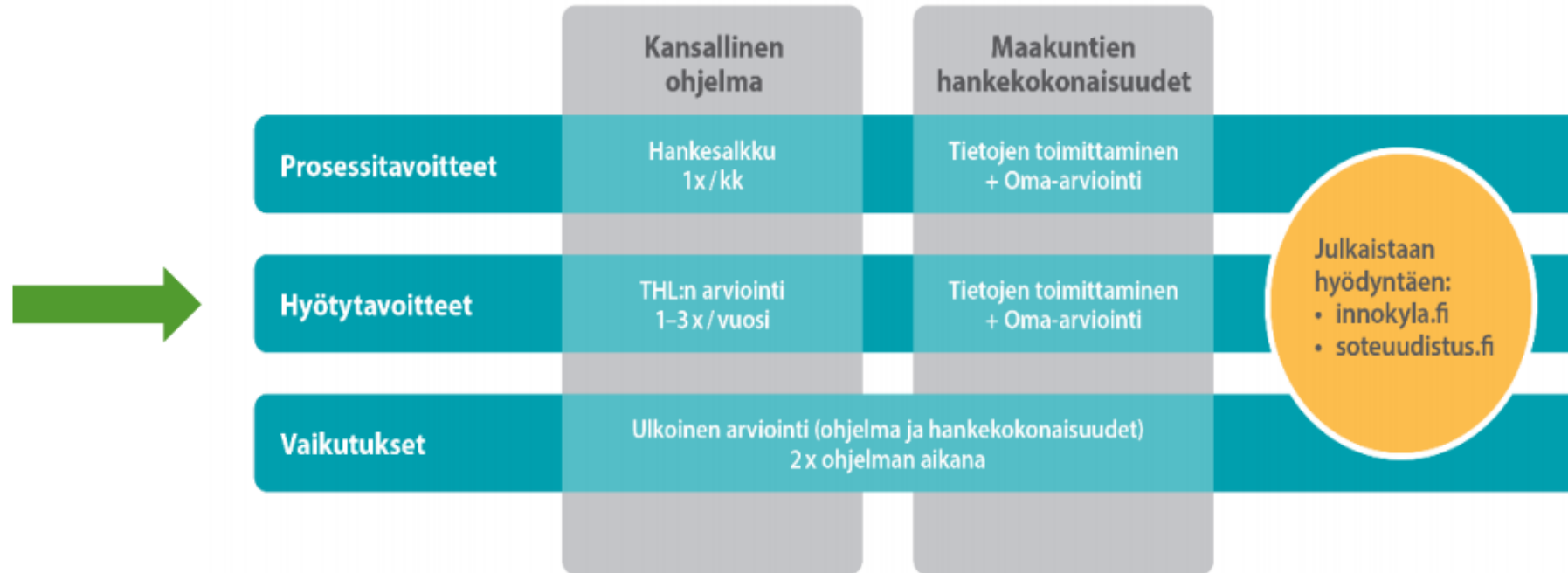
- Kuntoutus: KotiTV (ohjausryhmä)
- Yhteistyö KATI-hankkeen kanssa
- Oppilaitosyhteistyö
- OLKA-verkosto, Omaishoitajien verkosto
- Vapaaehtoistyön koordinointi

Nuorten psykososiaalinen tuki

Erva-alueen koordinaattori Mia Oksa mia.oksa@tyks.fi

Tavoite	Toimenpide
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon ammattilaisten osaamisen vahvistaminen nuorten mielenterveysongelmien kohtaamiseen ja lievien mielenterveysongelmien hoitamiseen. Menetelmä: IPC	<ol style="list-style-type: none">1. Koulutetaan n. 80 Satakunnan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä sosiaali- ja nuorisotoimen ammattilaista IPC-menetelmän käyttöön.2. IPC-menetelmän käyttöönottoa, yhtenäistä osaamista ja jatkuvuutta tuetaan.
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon ammattilaisten osaamisen vahvistaminen nuorten mielenterveysongelmien kohtaamiseen ja lievien mielenterveysongelmien hoitamiseen. Menetelmä: Kognitiivisen lyhytterapian menetelmät	<ol style="list-style-type: none">1. Tehdään esiselvitys kognitiivis-lyhytterapeuttisesta menetelmästä2. Menetelmän käyttöön koulutetaan maakunnan alueen ammattilaisia. Kiinnostuksensa ilmaisseet Porin perusturva (nuorten vastaanotto) ja Rauman kaupunki (nuorten tiimi) ammattilaiset sekä Huittisten ja PoSa-alue3. Palvelun saatavuuden varmistamiseksi osaamisen hyödyntäminen mallinnetaan koordinoitusti koko Satakunnassa
Vahvistetaan päihde- ja mielenterveyspalveluiden osaamista ja yhteistyötä perus- ja erityistason välillä	<ol style="list-style-type: none">1. Vahvistetaan psykoterapian sekä ehkäisevien ja hoidollisten psykososiaalisten menetelmien saatavuus perustasolla2. Yhteistyön vahvistaminen perus- ja erityistason välillä3. Erityistason konsultaatio mallinnetaan, kuten nuorisopsykiatrian osaaminen perhekeskuksen tueksi
Vahvistetaan psykiatrista osaamista oppilaitoksissa	<ol style="list-style-type: none">1. Lisätään sairaanhoitajien (psyk?) työpanosta kouluissa ja oppilaitoksissa?2. Sisote-yhteistyön tueksi laaditaan suunnitelma Nepsy-ohjauksen lisäämisestä peruskouluissa osana nuorten psykososiaalista tukea3. Myös muiden kouluissa käytössä olevien tukitoimien asianmukaisesta integroimisesta huolehditaan

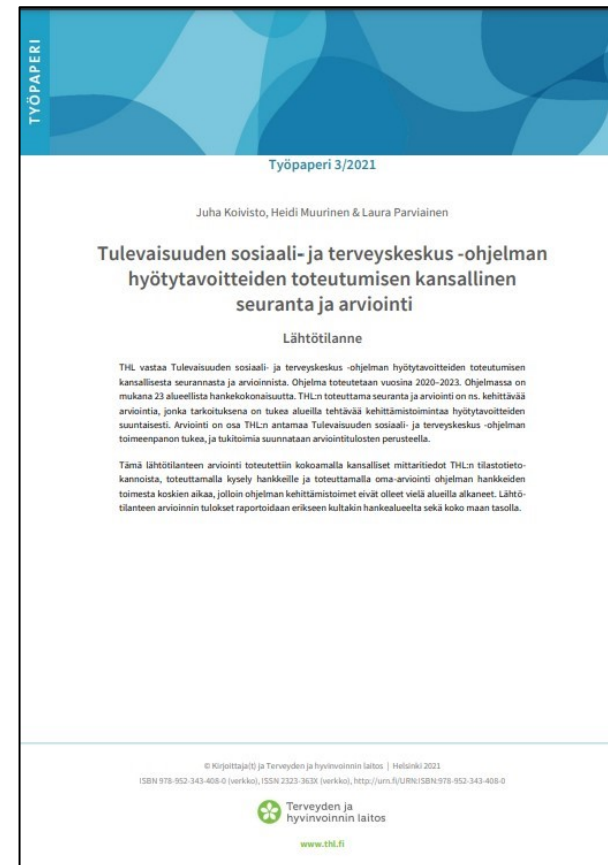
Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen arviointi

Kuvio 1. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi

THL Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman kansallinen lähtötilannearviointi

- Satakunta lähellä kansallista keskiarvoa
- Saatavuus
 - Lääkärinkäyntiä odottaneet >7vrk 30%
 - Kiireetön ajanvaraus sosiaalihuollon työntekijälle 4-6 arkipäivää
- Painopisteen siirtäminen ennakoiviin palveluihin
 - Perheiden määrä kodin- ja lastenhoitopalveluissa noussut ja maan keskiarvoa enemmän
 - Erikoissairaanhoidon nuorisopsykiatrian avohoitokäyntejä paljon
 - Ikäihmisistä kotona asuvia vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, kotihoidon piirissä kaikissa ikäryhmissä vähemmän kuin maassa keskimäärin
- Palveluiden yhteen toimivuus
 - Terveyspalvelut koki sujuvaksi 56 %
 - Sosiaalipalvelut koki sujuvaksi 45 %
 - Pompottelu häiritsi 27% terveyspalvelut, 38 % sosiaalipalvelut

Satakunnan oma-arviointi lähtötilanne + huhtikuu 2021

- Mittareita 4/hyötytavoite
 - Kansallisessa arviossa n 100 mittaria
 - Kohdentuvat hankkeen sisältöihin
- Kysely hankkeen osatoteuttajille alkuvuonna 2021
- Mittariston uudelleen arviointi ennen seuraavaa arviointikierrosta
 - Hankkeiden toimien täsmentyminen
- Vaikuttavuuden mittaamisen haasteet

Seurannassa mm.

- Avosairaanhoidon yhteyshenkilö nimetty 42/1000 -> 50/1000
 - Terveystyöryhmä 2/7
- Perhekeskukset
 - 4 perhekeskusta, 3 suunnitteilla
 - Haasteita perheiden pahoinvointi, erityisammattilaisten saatavuus
- Yöaikaiset kotihoidon palvelut
 - 2/7 kotihoito, muilla kotisairaala
- Matalan kynnyksen palveluita hyvin tarjolla, jalkautuvaa ehkäisevää päihde- ja mielenterveyspalvelua tarvitaan lisää

Tulevaisuuden sote-keskus: toinen rahoituskausi

- Hankeaika vuoden 2023 loppuun, haun aukeamista odotetaan
- Kansalliset sisältöpainotukset avoimna
 - Saatavuuden parantaminen: ensimmäisen kauden toimenpiteiden jatkaminen ja mahdollinen laajentaminen
 - Nuorten ilmainen ehkäisy; toiminnan aloittaminen tai kehittäminen
 - Lääkinnällinen kuntoutus, päihde- ja mielenterveys kuntoutus
 - Saattohoidon kehittäminen
- **Satakunnan osallistava valmistelu**
 - Avoimet sisältötyöpajat
- Hyvinvointialueen perustaminen
 - ➡ Hankkeen luonne; yhteiset kokonaisuudet?

Muu pohjatyö Satakunnassa

- Sosiaalihuollon prosessien kehittämistarpeet; 4 työpajaa (Pikassos)
 - Vammaispalvelut soteuudistuksessa
 - Ikäihmisten palvelut
 - Työikäisten sosiaalityö
 - Yhteistyö Satasairaalan terveydenhuollon sosiaalityön kanssa
 - Yhteenveto jatkotyöskentelyn pohjaksi
- Suun terveydenhuollon kokonaisuus?
 - Tiedolla johtaminen/vertaisarviointi
 - Kerralla kuntoon -mallin vaikuttavuusarvio
 - Ennaltaehkäisyn projekti
- Ankkuri

Kiitos!

THL Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus –ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen kansallinen seuranta ja arviointi

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140996/URN_ISBN_978-952-343-408-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus –hanke Innokylässä, oma-arviointi

<https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/satakunta-tulevaisuuden-sote-keskus>

Anna Jaatinen

anna.jaatinen@satakunta.fi

SATASOTE